

FOLKOPERAN

FOLKOPERANS
TALANGPROGRAM

Folkoperans nyinstiftade Talangprogram är unikt i landet och spänner över hela kedjan av morgondagens operaartister - från de unga musicerande eleverna i grundskolan till de nyexaminerade sångarna och dirigenterna från landets konstnärliga högskolor. Programmet involverar årligen ett sextiotal artister och blivande artister, med målet att skapa en nationell nod för nästa generation inom operakonsten. Programmets breddade upptagningsområde möjliggör en ökad mångfald och nya uttryck på framtidens operascener.

EN PROGRESSIV PLANTSKOLA FÖR FRAMTIDEN

Folkoperan har en lång tradition av att vara plantskola för nyetablerade sångare och musiker. Folkoperans uppdrag är att utveckla konstformen och att nå publik utanför den gängse, vilket är en bra grund att skapa plattformar för unga utövare.

Med vårt Talangprogram vill vi säkra och bredda operabranschens tillväxt för att kunna skapa nya uttryck som speglar vår samtid och samtidigt främja en ökad mångfald både på scenen och i salongen.

Att vara folkets opera har sedan starten 1976 betytt att göra operakonsten mer tillgänglig för en större publik, att sänka trösklarna in till operans värld. Utifrån denna grundläggande idé intog vi redan från start en tydlig position både i relation till den övriga kulturscenen och i relation till en bred allmänhet. *Folkoperan står för modern opera som inte enbart är välljudande utan också sceniskt nyskapande.* Ett talangprogram för att fostra nästa generations operaartister i denna anda ser vi som en självklarhet. Inget annat operahus i Sverige gör detta idag och inget annat hus kunde vara mer lämpat. Behovet av en plats för talangutveckling inom fältet är stort och Folkoperan är med sin fria ägarstruktur och flexibla produktionsapparat den rätta platsen för det.

FONDEN FOLKOPERAN TALANG

Verksamhet för barn och unga ingår inte i Folkoperans primära uppdrag och en satsning på unga talanger för att främja och bredda framtidens operaartister kan därför inte finansieras med befintliga verksamhetsmedel från Kulturrådet, Region Stockholm och Stockholms stad.

Folkoperan har hög självfinansieringsgrad, ca 35 %, och är beroende av biljettintäkter. Folkoperans finansiella strategi för Talangprogrammet är följande; genom *samproduktion och samarbeten* med andra aktörer som El Sistema samt Voksenåsen och Oslo opera i Norge håller vi kostnader nere och ökar samtidigt spridningen av programmet. Vi söker breddad finansiering från *stiftelser och bidragsgivare* och vi arbetar med att hitta samarbetspartners i *näringslivet*. Utöver detta söker vi stöd från *filantroper och enskilda personer* som vill se samma utveckling av samhället och av operakonsten som vi.

För att förvalta medlen på bästa sätt har vi startat Fonden Folkoperan Talang till vilken vi välkomnar små som större bidrag. Som givare möjliggör du för unga utövare inom konstformen att hitta en väg in i yrkeslivet. Du blir en del av ett unikt talangprogram som bidrar till att unga utövare stärks i sin yrkesroll och bättre kan möta framtida arbetsgivares behov. Satsningen på unga orkesterelever i grundskolan bidrar även till att ge unga i Stockholms ytterområden kvalitativ och spännande fritidssysselsättning.

TALANGPROGRAMMET VÄNDER EN NEDÅTGÅENDE TREND

Folkoperan är det enda operahuset i Sverige utan offentlig huvudman och utan fast anställda sångare, orkester eller kör och därmed en av landets viktigaste arbetsgivare för frilansare. Det ger unika förutsättningar att ständigt förnyas och att vara relevanta genom att vi alltid kan sätta ihop det bästa teamet för varje produktion. Med våra specifika förutsättningar tar vi därmed en tydlig och ledande roll i förnyelsen av konstformen – en förnyelse som brådskar. Coronapandemin slog hårt mot branschen och IPSOS sångarenkät 2021 visar att många förlorade stora delar av sin inkomst. Även studerande vid konstnärliga högskolor har drabbats hårt och varken fått möjlighet till att delta i slutproduktioner eller att sjunga med orkester. Arbetsstillfällena för frilansare inom musikteatern har minskat drastiskt de senaste tjugo åren, exempelvis har storleken på Folkoperans orkester minskat med 30 % på tjugo år, från 35 musiker år 2000 till 25 musiker år 2023. Antalet anställda korister har minskat än mer drastiskt under samma period. Problemet med mångfald i rekryteringsunderlaget till landets musik- och operahögskolor har varit påträngande under en lång tid. Med Talangprogrammet vill Folkoperan motverka denna trend, skapa förändring och ta operan in i framtiden.

EN KRAFT FÖR FÖRÄNDRING

Folkoperan är allas opera. Vi värnar och arbetar för allas rätt att fritt delta i samhällets kulturella liv och att ta del av konst. Vi tror på operan och konsten som en kraft för förändring och som en oundgänglig del av ett demokratiskt samhälle. Men operan måste ha en mening i samtiden. För att det ska bli möjligt måste vi som arbetar med konstformen våga möta och bjuda in omvärlden. *Vi måste tillgodose branschens behov av utveckling och tillväxt och vi måste bredda rekryteringsunderlaget till landets konstnärliga högskolor.* I Talangprogrammet får vi möjlighet att både möta unga musiker på grundskolenivå från förorter till Stockholms och bjuda in dem till operans värld. Vi tar också ansvar för de som kommer ut från några av landets dyraste utbildningar, operahögskolan och musikhögskolan, så att samhällets investeringar i dessa förvaltas på ett fruktbart och långsiktigt sätt.

Genom Talangprogrammets kompetenshöjande insatser utvecklas fler musiker, sångare, och dirigenter som därmed ges bättre möjligheter att komma in på arbetsmarknaden. Talangerna blir bättre på att möta de olika arbetsgivarnas behov, och satsningen främjar därmed hela branschen. På så vis blir Folkoperans satsning en resurs för andra opera- och scenkonsthus i landet, liksom en nationell nod för den unga generationens sångare, dirigenter och musiker inom operakonsten. Inget annat operahus i Sverige tar på sig denna roll.

- ÄNDAMÅL -

FOLKOPERANS TALANGPROGRAM

Folkoperans Sverige-unika Talangprogram spänner över hela kedjan av morgondagens operaartister – från unga musicerande elever i grundskolan till nyexaminerade sångare och dirigenter från konstnärliga högskolor. Talangprogrammet blir en plats för lärande, analys och coaching men även för utforskande och innovativt arbete som möter publik. Målet är att skapa en nationell nod för nästa generation inom operakonsten.

VAD INNEHÅLLER PROGRAMMET?

Folkoperans Talangprogram är uppdelat i två sektioner;

Talang orkesterelever

I samarbete med El Sistema får unga orkesterelever i åldrarna 12 – 17 år följa en operaproduktion på Folkoperan från ax till limpa, ta del av ett mentorsprogram samt möjlighet att medverka i en sommarakademi där vi skapar en minioperauppsättning. För att bredda rekryteringen till de konstnärliga högskolorna behöver vi starta med utövare i grundskolan och få dem att våga närma sig och förhoppningsvis förälska sig i operan som konstform. Ett femtiotal elever får varje år möjlighet att delta i programmet.

Talang on stage

Varje år antas 6 sångare och 3 dirigenter till detta program. Här är målgruppen nyexaminerade och vi samverkar nära med de konstnärliga utbildningarna i landet såsom Operahögskolan Stockholm, Masterprogrammet operasång vid Göteborgs Universitet, Kungliga Musikhögskolan och Mälardalens universitet. Detta skräddarsydda talang-program för unga sångare och dirigenter varvar praktiskt arbete med utbildningsinsatser. Folkoperans metod bygger på kontinuitet och främjar konstnärlig utveckling genom mentorsprogram, kurser, workshops, nätverksbyggande och inte minst möjligheten att medverka vid sceniska framträdanden för publik. På så vis får adepterna möjlighet att ta del av och lära sig Folkoperans verksamhet och operaproduktion från grunden samtidigt som de breddar sitt kunskapsområde, får praktisk erfarenhet och utökar sitt professionella nätverk. Ett samarbete med Voksenåsen i Oslo ger sångare i Folkoperans program möjlighet att ta del av kurser och workshops i Voksenåsens talangprogram och vice versa. Folkoperan utökar antalet roller i de verk där talangerna ska medverka, talangprogrammet ska inte vara en lösning för "billig" rollbesättning. Folkoperan är en av landets viktigaste arbetsgivare för frilansare inom fältet och har därmed både kunskap och erfarenhet av konstnärlig rekrytering och karriärplanering.

Tolvskillingsoperan; Folkoperans orkester
Foto: Mats Bäcker/Nadja Sjöström

VAD KOSTAR PROGRAMMET?

Folkoperans talangprogram omfattar totalt varje år cirka sextio unga artister och blivande artister med en budget på cirka 2,5 miljoner kronor per år. Av dessa går cirka 1,2 miljoner till artisternas löner och cirka 700 000 kronor till instruktörernas och mentorernas arvoden. 600 000 kronor går till övriga kringkostnader som produktions- och kommunikationskostnader.

Kulturrådet stöttar Talangprogrammet med cirka 1 miljon. Till de resterande 1,5 miljoner kronorna söker vi finansiering via stiftelser, filantroper och privatpersoner. Medlen samlas i Fonden Folkoperan Talang.

Don Carlos; Madeleine Allsop, Karolina Andersson
Foto: Sören Vilks

FOLKOPERANS TALANGPROGRAM I KORTHET

Vad stöttar man?

Morgondagens operaartister; barn och unga orkesterelever och nyutexaminerade sångare och dirigenter. Mångfald och breddad rekrytering. Operakonstens utveckling.

Vad kostar det?

Totalt omsätter Folkoperans Talangprogram ca 2,5 miljoner kronor. Kulturrådet stöttar Talangprogrammet med cirka 1 miljon, resten finansieras via stiftelser, filantroper och privatpersoner.

Vilka är med och bidrar?

Kulturrådet
Stiftelser
Filantroper
Privatpersoner

Nina Stemme kommer att vara Talangprogrammet beskyddare.

Salieri vs Mozart; Frida Österberg
Foto: Markus Gårder

Tristan och Isolde; Elisabeth Leyser , Åsa Thyllman
Foto: Sören Vilks

FOLKOPERAN